

CITATEN

KUNSTENAARS
FLEVOLAND

Mei 2026

INHOUD

Pag 4/5	Alda Koning
Pag 6/7	Frouke Hansum
Pag 8/9	Jan Coenen
Pag 10/11	Collin de Bruin
Pag 12/13	Hein Walter
Pag 14/15	Gonny Geurts
Pag 16/17	Emily-Lara Kabos
Pag 18/19	Peter Koelman
Pag 20/21	Cornelli Krind
Pag 22/23	Michel Bongertman

Citaten is een samenwerkingsproject waarbij de deelnemende kunstenaars samenwerken zonder dat ze fysiek bij elkaar zijn. Ze werken vanuit hun eigen atelier of computer samen en leveren allemaal hun bijdrage. Met die bijdragen maakte ik dit boekje.

Ik heb voor deze eerste uitgave beeldend en schrijvende kunstenaars gevraagd. De beeldend kunstenaars kregen een beeldcitaat uit het schilderij 'Guernica' van Pablo Picasso, namelijk de lamp uit het schilderij; de schrijvende kunstenaars kregen een fragment uit een gedicht van Leo Vroman: *een duif van honderd pond*.

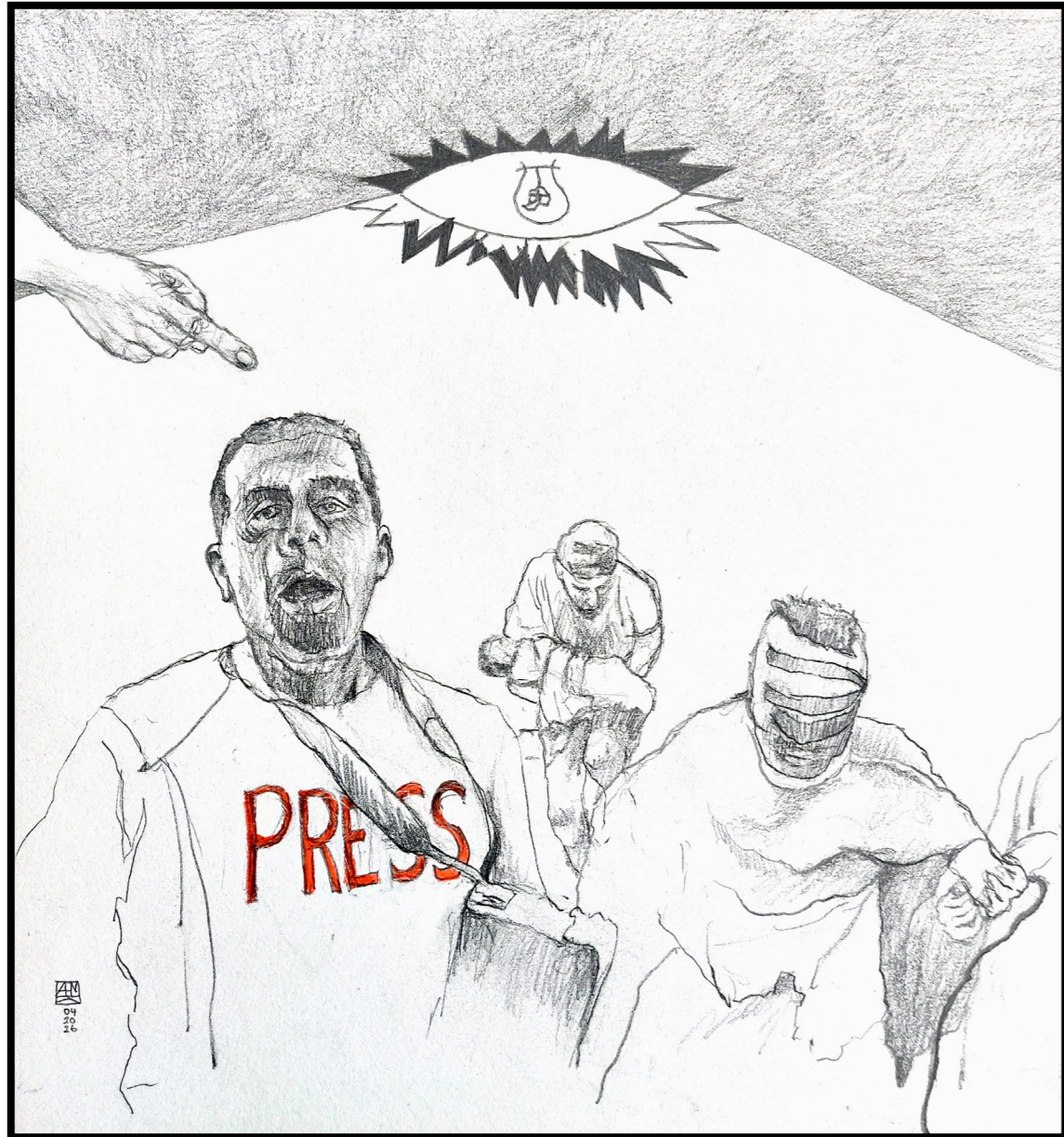
Deze eerste uitgave van *Citaten* komt uit rond 4 en 5 mei, we hebben daarom citaten gekozen die bij die periode passen. Picasso maakte het werk in 1937, als een emotionele reactie op de verwoestende bombardementen op de Baskische stad Guernica tijdens de Spaanse Burgeroorlog. In onze tijd vinden er ook weer verschrikkelijke bombardementen plaats. Wat kunnen wij doen? Moeten we daarop reageren? Die vragen stellen we onszelf geregeld. En soms antwoorden we met ja. De regel uit het gedicht *Vrede* van Leo Vroman past voor mijn gevoel goed bij de lamp. Ook Leo Vroman reageerde als kunstenaar op de wereld.

De volgende uitgave zal een ander thema hebben.

De beeldend kunstenaars die zich hebben laten inspireren door de lamp van Picasso zijn Collin de Bruin, Peter Koelman, Jan Coenen, Alda Koning, Michel Bongertman en Gonny Geurts. De een gebruikte het citaat letterlijk, de ander op een vrijere manier.

De dichters zijn Frouke Hansum, Cornelli Krind, Emily-Lara Kabos en ondergetekende.

Hein Walter

Alda Koning

*In eerste instantie
probeerde ik in de stijl van
Picasso te blijven,
maar dat voelde
toch onnatuurlijk.
In tweede instantie is deze
tekening over het doelgericht
liquideren van journalisten
door het Israëlische leger
er uitgekomen.*

*Er is geen ontkomen aan, al
die oorlogen.*

Laat ons je buik zacht

Het plein roekoet dat het een leven is: wie ben jij, vreemde duif van honderd pond, welke wind heeft jou hier gebracht? Je snort alleen en broemt, zoemt dat je sneller vliegen kan dan bliksemstralen, jouw eieren spatten in witte vlammen uiteen. Uit welk nest zou jij komen, snoevende bozerik, was er geen vadervogel die jou koeren leerde,

je vleugels flapperen niet. Geen adem, geen zucht. Laten we spelen dan, kom, wij zullen je harde rug omhullen met veren uit ons lijf en laat ons je buik zacht met pluizen bekleden.

We spelen dat je een lichaam hebt, ons roekoeën begrijpt, licht en vrij als wij.

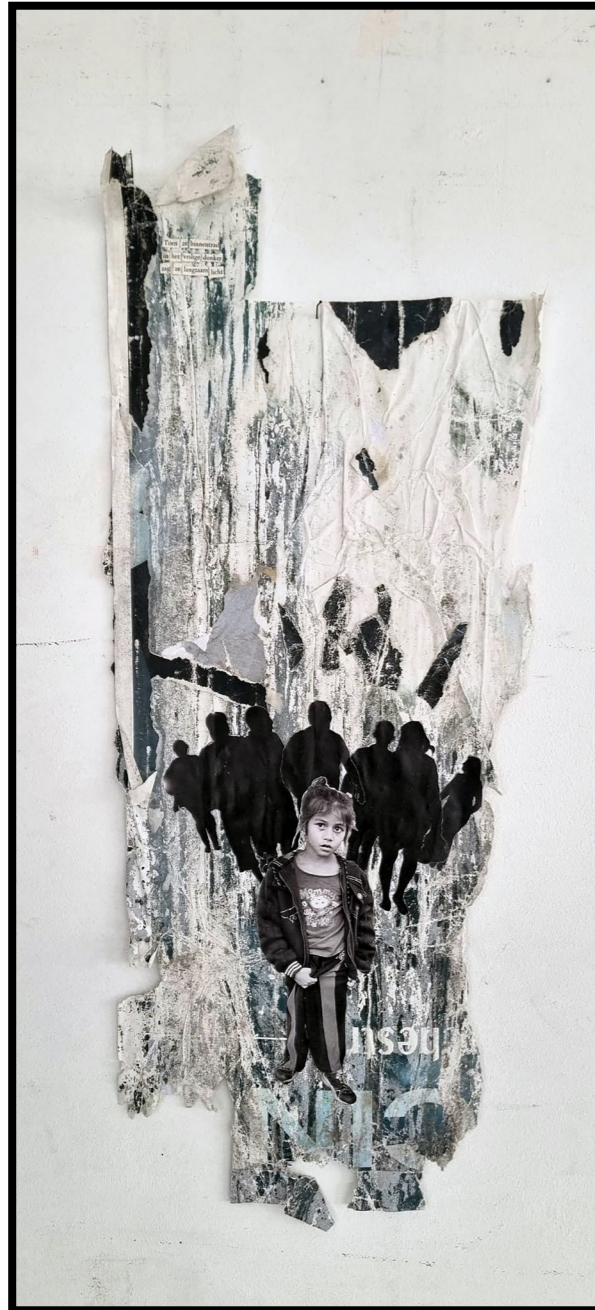
Frouke Hansum

Het oog met lamp van Picasso uit Guernica geeft sterke contrasten in een zwart witte wereld. Het oog keek neer op dood en verderf, op verwoesting en rampspoed. Nu is er niet zoveel veranderd.

Nog steeds leven we in een zwart witte wereld met nog meer op technologie gebaseerde verwoesting en rampspoed, waar de machthebbers borrelen in hun zwart witte wereld en de verwoesting en rampspoed op een beeldscherm op afstand houden. De kunst levert nog een beetje kleur.

Jan Coenen

*Toen ze binnentrad
in het veilige donker
zag ze langzaam licht*

Collin de Bruin

*De compositie is n.a.v.
de lamp en eigenlijk ook
de inhoud.*

*De personen zijn
trouwens allemaal
Mexicaanse vluchtelingen.*

*Ook het meisje
Maar daar is de hoop
voor de toekomst*

Hein Walter

Er viel een vogel uit de boom,
een duif van honderd pond
met een lont aan zijn poten
en een briefje in zijn bek,

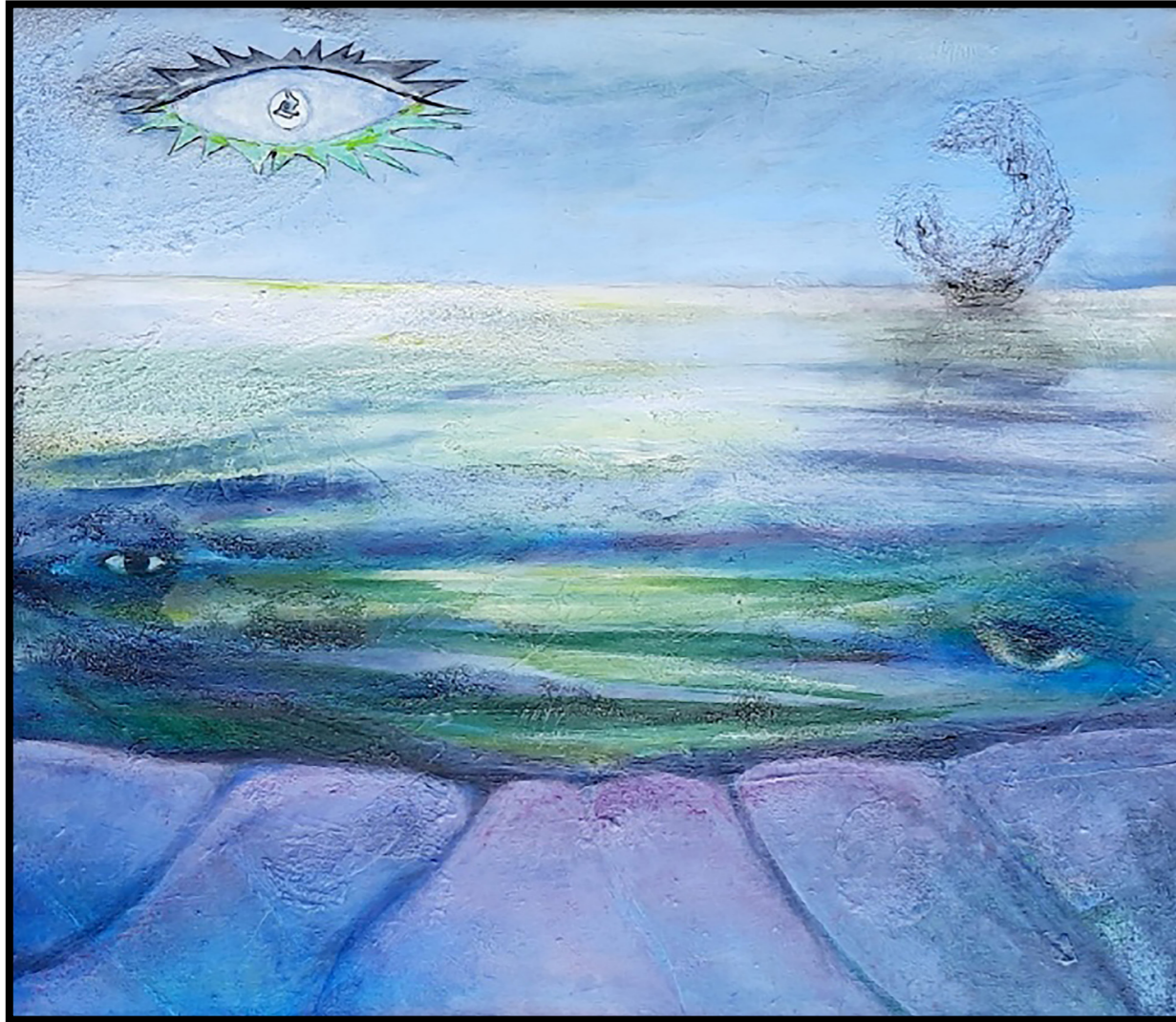
een lijstje met wensen,
gezondheid en vrede,
dingen die kinderen
gewoon durven te hopen.

Hij was met een doffe knal
op de stoep gevallen –
een klap alsof iemand een deur
voor je neus dichtsloeg.

Hij bewoog een weinig.
Merels in de lucht hielden
hun adem in – hij koerde
zacht zijn laatste zucht.

Best gek om zo'n dier dood
te zien liggen. Ervoor nog
opgeploft op een tak en dan
ineens zo stil op de grond.

We houden onze mond,
uit respect, zeggen we.
Maar een vuurtje later
zijn we alles al vergeten.

Gonny Geurts

*Het alziend oog kijkt zwijgend toe.
“In den beginne schiep God
de hemel en de aarde.
De aarde was woest en ledig;
duisternis lag over de diepte,
en de geest van God zweefde over de
wateren. Toen zei God: ‘Er moet licht
zijn!’ En er was licht.”
Zo begon dit schilderij.
Totdat het alziend oog opdook;
“De gloeilamp in Picasso’s Guernica
(1937) is een van de meest besproken
symbolen in het schilderij
en bevindt zich bovenaan,
in het centrum van de compositie.
Het wordt vaak geïnterpreteerd als een
“panoptisch oog” - allesomvattend” of
“in één oogopslag te overzien”*

Teken het oneindige. Alleen in mijn dromen ben ik vrij.

Kunst is aangeraakt worden door de magie en de ziel van een ander.

De ziel van de mens waar de hele wereld in samenkomt

en waar je jouw waarheden, leven en gedachten kiest.

Waar je jouw wereld kiest.

We raken elkaars ziel aan kwetsbaar, voorzichtig.

Of we raken elkaars ziel aan, voorzichtig breekbaar.

Ik ben een anarchist op de huishoudbeurs.

Karel Appel op de huishoudbeurs.

Ik ben rebels in mijn gevoelsleven, alles mag zich aandienen.

Teken het oneindige zei de duif die 10 pond weegt.

Ik liep in London en een thuisloze schreeuwde

naar een voorbijganger als het Judgmentday is, dan is het jouw schuld.

Toen liep ik langs de thuisloze en toen schreeuwde hij shine, shine

en hij wees naar de zon.

En wees naar mij.

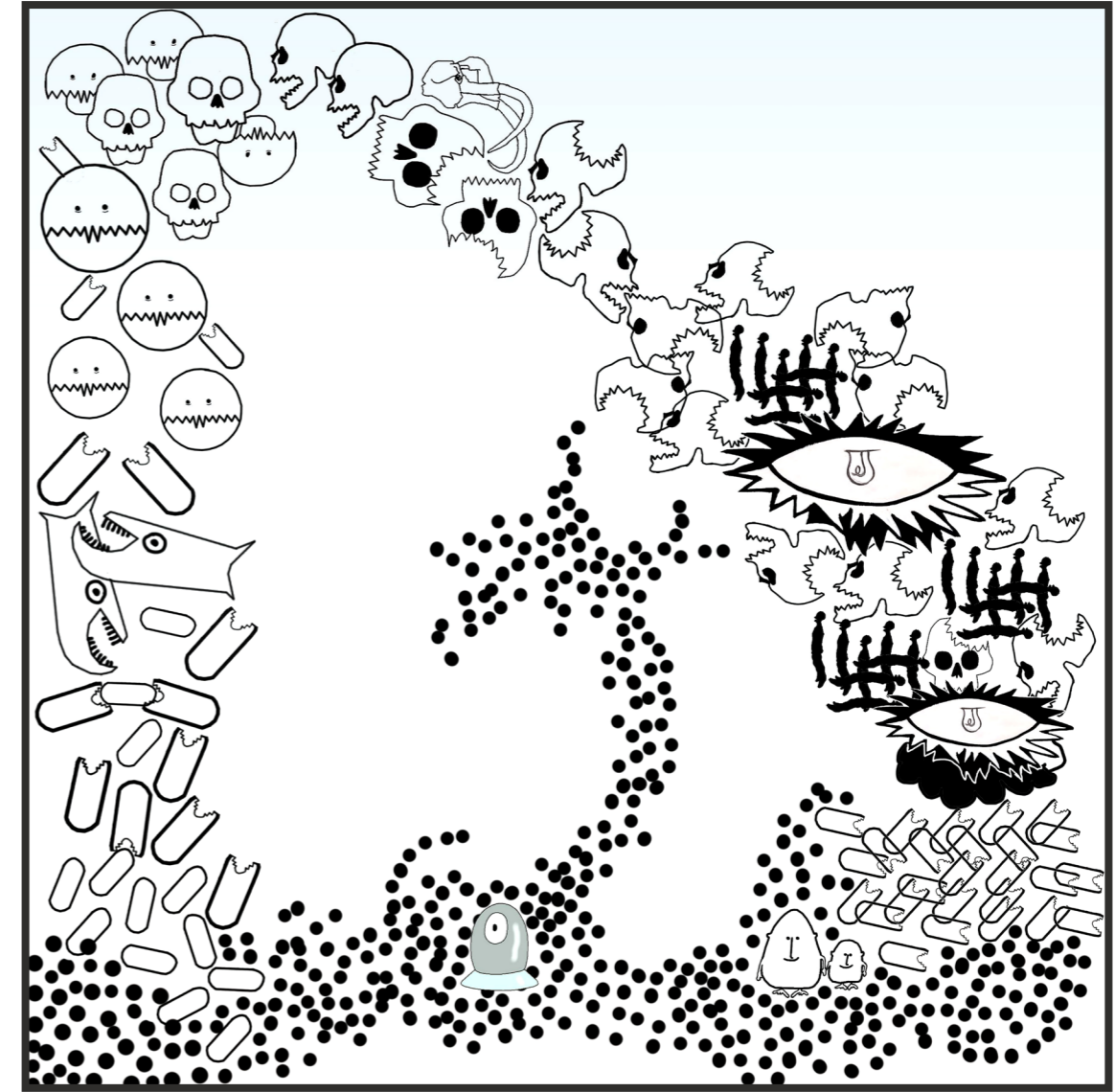
Alleen in mijn dromen ben ik vrij.

Emily-Lara Kabos

De geboorte van Porta Universalis

Geïnspireerd door het beeldcitaat uit het schilderij Guernica van Picasso. Ik heb het opgevat als een schreeuw om aandacht dat de mens niet goed bezig is. Het vertelt het verhaal van het ontstaan van het leven uit donkere materie (dark matter) de kleinste substantie in het universum. Het volgt (symbolisch) het eten en gegeten worden, overgaand in strijd en oorlogen van de primaten. Het beeldcitaat gebruik ik tweemaal: eenmaal tijdens de Spaanse burgeroorlog en eenmaal als inleiding tot het einde van de ons bekende mens. Na een eindeloos lijkende tijdsperiode zien we nog een keer een paar mensachtige vormen, de Homo Calimero verschijnen (het komt toch nog goed). Zij zijn de makers van de Porta Universalis die voor 100% uit donker materiaal bestaat; dit maakt het mogelijk om zich zonder tijdsverlies door het universum te verplaatsen. Zie het als een universele historicus die op onderzoek uitgaat.

Peter Koelman

Cornelli Krind

Geschiedenis draaft door

die duif van honderd pond
in haar stem
- gevloerd en besmeurd -
als kort jasje op een totempaal
en sinds nieuwe wijn
in oude zakken werd gegoten.

zijn duif van honderd pond
is een stokpaard
dat de geschiedenis doordraaft
- in ontkenning weliswaar -
toch niet voor hem
die verlegen zit
naast de altijd lege plek
in volle trein luchthaven kerk.
één blik dwars door zijn ziel
is voldoende schuld door kleur.

die duif van honderd pond
zwaar van d'edelmetalen
de koffie cacao en bananen
die een seniele joker
naar voren schuift
als rookgordijn
voor corruptie en schanddadens.

de vader wordt de zoon.
de zoon nooit de vader.
een duif van honderd pond, voor beiden
op iedere smekende hand.
wordt bevrijding een herinnering
met de laatste veteranen?

Michel Bongertman

*Ik zie de lamp met wimpers
als het toezieende oog van God.
Of het kwade oog.*

*Mijn uitvoering is de lens
van het weten,
gevat in de wijsvinger
van de dader
en de grijpende hand
van het slachtoffer.*